

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mevrouw drs. M.W.W.E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Ministerie van Veiligheid en Justitie
De heer mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Zaaknummer : Z-12-00790
Behandeld door : J. Prein
Datum : 16 oktober 2012
Betreft : conceptwetsontwerp 'Jeugd'

Excellenties,

Wij hebben kennis genomen van het conceptwetsontwerp 'Jeugd', door u ter consultatie aangeboden op 20 juli 2012.

Wij, de zes gemeenten in de regio Noord-Veluwe, zijn van mening, dat in het conceptwetsontwerp teveel uitgegaan wordt van een sectoraal systeem, dat gemeenten te weinig kunnen sturen op bepaalde onderdelen van de nieuwe wet, waaronder de jeugdbescherming en jeugd-ggz, terwijl gemeenten er financieel wel verantwoordelijk voor worden. Onze reactie sluit in grote lijnen aan bij de reactie van de G4 en de G32.

Dit betekent dat positief gewaardeerd wordt, dat:

- veel onder een en dezelfde overheid komt;
- de overheid denkt vanuit principe "samen met ouders en jeugdigen in aansluiting op eigendraagkracht en de kracht van het sociale netwerk";
- er aandacht is voor continuïteit van zorg, door een en dezelfde hulpverlener verantwoordelijk te maken (ook als er andere specialisten worden ingeschakeld).

Dat betekent tevens, dat onze bezwaren kunnen worden geordend onder:

1. Inhoudelijke bezwaren

- Er wordt sterk vanuit 'aanbod' en 'voorzieningen' gedacht en geschreven. Dat betekent dat de vraagkant niet het uitgangspunt is binnen de wet, terwijl de gemeenten in de regio wel vanuit de vraagkant het beleid wordt ontwikkeld en het stelsel wordt ingericht.
- Hiermee komt de **transformatiezijde** van de transitie onder druk te staan, zelfs de principes onder Welzijn Nieuwe stijl en de Kanteling.

Pagina : 2
Kenmerk : Z-12-00790
Datum : 16 oktober 2012

- De **aansluiting met Passend Onderwijs** is nog onvoldoende geborgd. Er wordt wel een OOGO gevoerd met de scholen, maar de financiering blijft gescheiden. Ook is de invloed van gemeenten op onderwijsinstellingen zeer beperkt. Dit zal integratie van beleid opnieuw voor de voeten gaan lopen.
- De **jeugdbescherming** vindt vooral buiten het gemeentelijk handelen plaats. Daarmee wordt aansluiting op preventie en nazorg net zo lastig als dit al nu is. Instellingen worden landelijk geselecteerd en hun aanbod evenzo. Het financieel risico werd echter wel bij gemeenten gelegd. Dit lijkt op een open-eind financiering.
- Dit laatste geldt ook voor de doelgroep **jeugd- GGZ** (geestelijke gezondheidszorg). Het primaat van toewijzing ligt bij de huisarts en de kosten komen bij de gemeenten.
- De uitvoering is behoorlijk vastgelegd in **regels, systemen, maatregelen en inspecties**, waardoor gevreesd moet worden voor een toename van bureaucratie en Backoffice, terwijl gemeenten als uitgangspunten hanteren: snel, dicht bij huis en op maat.
- Door de **leeftijdsgrens voor jeugdzorg** niet te verhogen tot bijv. 21 jaar blijft de (nog sterk te beïnvloeden) groep 18-21 jarigen buiten het bereik van het gemeentelijk beleid.

2. Financiële bezwaren

- De eindrekening komt bij gemeenten te liggen met een **openeind financiering**. De vraag is of op deze wijze de jeugdzorg financieel beheersbaar wordt en de gemeenten grip kunnen houden op hun uitgaven.
- De **aanpak vanuit het aanbod** zal het gebruik eerder stimuleren en dus de jeugdzorg duurder maken. Gemeenten willen de eigen kracht in het stelsel een prominente plaats geven, instellingen daarin faciliteren en op deze wijze de druk op het gebruik van de jeugdzorg in de hand houden.
- Het **invoeren van de eigen bijdrage** zal drempelverhogend werken in de toegang tot zorg, juist voor die gezinnen die deze zorg hard nodig hebben.
- De **financieringsstructuur** is nog niet uitgewerkt. Daarmee blijft onduidelijk hoe het zit voor gemeenten die een instelling voor intramurale zorg binnen hun gemeentegrenzen hebben.

3. Bestuurlijke bezwaren

- **Toezicht op functioneren** van instellingen ligt bij de gemeenten zelf (excl. JJI, intramurale zorg en gedwongen kader). Dat zal ingewikkeld worden als het om landelijk/interprovinciaal/regionaal werkende instellingen gaat. Gemeenten zijn verantwoordelijk, maar hebben niet de macht(s positie) om deze uit te voeren.
- De verantwoordelijkheid van de gemeenten is helder omschreven, de **verantwoordelijkheid van de ouders** staat vermeld, maar is nergens omschreven.
- De gemeentelijke verantwoordelijkheid is feitelijk een gedeelde gemeentelijke verantwoordelijkheid (in een regionaal samenwerkingsverband). Het is onduidelijk waar hierin een ondergrens en bovengrens ligt.
- Tevens is de gemeentelijke beleidsvrijheid er dus blijkbaar één met een beperking, namelijk van de **(verplichte) regionale samenwerking**.
- De **verantwoordelijkheid** blijft op sommige onderdelen van de jeugdketen bij anderen liggen (bij de rechter voor jeugdetentie en bij de 1e lijns gezondheidszorg voor j-GGZ). Dat is voor de gemeenten lastig, zowel op inhoud als op sturing.

Pagina : 3
Kenmerk : Z-12-00790
Datum : 16 oktober 2012

Daarnaast brengt dat een financieel risico met zich mee waar de gemeenten wel verantwoordelijk voor zijn, maar geen invloed op kunnen hebben.

Samenvattend kunnen we stellen, dat de samenwerkende gemeenten Regio Noord-Veluwe graag zouden zien dat:

- de wet een koppeling maakt met de kanteling WMO;
- de gemeenten ruimte krijgen om eigen beleid te maken en geen uitvoerder te worden van dichtgeregeld Rijksbeleid;
- de JB en JR zo worden gepositioneerd en omschreven, dat enerzijds hun consulterende en adviserende rol naar het CJG-voerveld effectief kan worden ingevoerd en anderzijds de nazorgtaak binnen het CJG op een natuurlijke wijze vorm kan krijgen.

Hoogachtend,
namens de wethouders Jeugd van Regio Noord-Veluwe

P. den Besten
Wethouder gemeente Harderwijk